

استخاره در روایات

کلیدواژه: قرآن، استخاره، آموزش استخاره، روایات، طلب خیر کردن.

پرسش: استخاره در [روایات](#) بیشتر به چه معناست؟ (در این‌جا منظور از استخاره کدام نوع استخاره است؟ از [امام مجدیاقر \(علیه‌السلام\)](#) روایت شده است، ما استخاره را یاد می‌گرفتیم، آن‌گونه که [سوره‌های قرآن](#) را می‌آموختیم).

پاسخ:

فهرست مندرجات

- ۱ - معنای استخاره
- ۲ - انواع
 - ۲.۱ - اول
 - ۲.۲ - دوم
 - ۲.۳ - سوم
- ۳ - مراد از استخاره در این‌گونه روایات
 - ۳.۱ - روایتی از حایر
 - ۳.۲ - حدیثی از امام صادق
 - ۳.۳ - دیدگاه مجلسی درباره حدیث فوق
- ۴ - نتیجه بحث
- ۵ - پانویس
- ۶ - منبع

معنای استخاره

استخاره عبارت است از درخواست [خیر](#) از [خداوند](#)، و این اقسامی دارد:

انواع

← اول

به صورت [دعا](#)؛ بنده از خداوند می‌خواهد که راه رسیدن به چیزی را که خیر است، بر او آسان گرداند؛ به عنوان مثال از [خدا](#) بخواهد اسباب سفر نظیر توشه و مرکب را برایش فراهم نماید و سختی‌های راه را از بین ببرد.

← دوم

گاهی نیز [استخاره](#)، درخواست خیر از خداوند است، به این صورت که [انسان](#) متحیر می‌شود بین دو امر ممکن و جایز شرعی و عرفی؛ اما هیچ‌کدام برایش ترجیح ندارد، در این صورت از خداوند می‌خواهد که این تحیر را با شواهد و قرائن عقلی از بین ببرد و یک طرف برایش روشن شود و با درایت خود انتخاب کند.

← سوم

گاهی هم این تحیر با ظهور قرائن از بین نمی‌رود که با استخاره [قرآن](#) یا با [تسیح](#) و... یک گزینه ترجیح داده می‌شود.
[1] مازندرانی، مجد صالح بن احمد، شرح الکافی الأصول و الروضة، محقق، مصحح، شعرانی، ابوالحسن، ج ۱۲، ص ۳۲۹، تهران، المكتبة

مراد از استخاره در این‌گونه روایات

← روایتی از جابر

جابر می‌گوید: **پیامبر اکرم (صلی‌الله‌علیه‌وآله)** به ما استخاره یاد می‌داد؛ چنان‌که **سوره** قرآن می‌آموخت، و می‌فرمود: وقتی یکی از شما قصد کاری دارد، دو رکعت **نماز** بخواند و بگوید: خداوندا من از **علم** تو خیر را می‌جویم و از **قدرت** تو توانایی می‌طلبم، و **فضل** و **احسان** تو را مسئلت می‌نمایم که تو قادری و من ناتوان؛ تو عالمی و من نادان؛ و تو علام الغیوب هستی، خداوندا اگر این کار را برای **دین** و **دنيا** و **عاقبت** کارم خیر می‌دانی، آن را برایم مقدر کن، و مبارک قرار ده، و اگر آن را برای دین و دنیا و عاقبتم **شر** می‌دانی، آن را از من بگردان و خیر را از هر جا که باشد، برایم مقدر کن و مرا به آن خوشنود بدار.

[۱۲] **طبرسی، حسن، مکارم الأخلاق، ص ۳۲۳، قم، شریف رضی، چاپ چهارم، ۱۳۷۰ش.**

← حدیثی از امام صادق

«مَنْ اسْتَخَارَ اللَّهَ رَاضِيًا يَمَّا صَوَّغَ اللَّهُ لَهُ خَارَ اللَّهُ لَهُ حَتْمًا»؛ «**امام صادق (علیه‌السلام)** فرمود: هر کس از خدا خیر خواهد و از دل بدان‌چه خدا برای او کند خشنود باشد، به طور حتم خدا برای او خوبی پیش آرد».

[۱۳] **کلینی، محمد بن یعقوب، کافی، ج ۸، ص ۲۴۱، تهران، اسلامیه، چاپ دوم، ۱۳۶۲ش.**

← دیدگاه مجلسی درباره حدیث فوق

مجلسی در ذیل **حدیث** می‌گوید: یعنی در هر کاری که می‌خواهد و شروع می‌کند از خداوند **خیر** بجوید و بخواهد که خدا خوبی را در آن از نظر دنیا و **آخرت** برایش فراهم کند و از دل هم بدان‌چه خدا می‌کند، خشنود باشد، حتما **خدا** برای او خیر می‌آورد و این غیر از استخاره با رقع‌ها و قرآن و تسبیح و... است، اگر چه احتمال می‌رود اینها را نیز شامل شود.

[۱۴] **مجلسی، مجدباقر، مرآة العقول فی شرح أخبار آل الرسول، رسولي مجلاتی، هاشم، ج ۲۶، ص ۲۰۱، تهران، دارالکتب الإسلامية، چاپ دوم، ۱۴۰۴ق.**

نتیجه بحث

بر این اساس معنای استخاره در این **روایت** و **روایات** مشابه، طلب خیر کردن از خداست، نه **استخاره** به معنای متداول امروزی.

پانویس

- ↑ **مازندرانی، محمد صالح بن احمد، شرح الکافی الأصول و الروضة، محقق، مصحح، شعرانی، ابوالحسن، ج ۱۲، ص ۳۲۹، تهران، المكتبة الإسلامية، چاپ اول، ۱۳۸۲ق.**
- ↑ **طبرسی، حسن، مکارم الأخلاق، ص ۳۲۳، قم، شریف رضی، چاپ چهارم، ۱۳۷۰ش.**
- ↑ **کلینی، محمد بن یعقوب، کافی، ج ۸، ص ۲۴۱، تهران، اسلامیه، چاپ دوم، ۱۳۶۲ش.**
- ↑ **مجلسی، مجدباقر، مرآة العقول فی شرح أخبار آل الرسول، رسولي مجلاتی، هاشم، ج ۲۶، ص ۲۰۱، تهران، دارالکتب الإسلامية، چاپ دوم، ۱۴۰۴ق.**

منبع

پارگاه اسلام کوئست، برگرفته از مقاله «استخاره در روایات»، تاریخ بازبینی ۱۳۹۵/۱/۱۶.